TỊNH ĐỘ ĐẠI KINH KHOA CHÚ 2014-2017

(Giảng lần thứ 4)

PHẨM 2: ĐỨC TUÂN PHỔ HIỀN:

Tuân Tu Đức Của Phổ Hiền

Tập 107

Hòa thượng Thích Tịnh Không chủ giảng.

Giảng tại: Tịnh Tông Học Viện Australia.

Thời gian: Ngày 12 tháng 09 năm 2014.

Dịch giả: Chân Hạnh Ánh.

Giảo chánh: Thích Thiện Trang.

Ban Biên Dịch Hoa Tạng Huyền Môn.

Kính chào chư vị Pháp sư, chư vị đồng học, kính mời ngồi. Mời mọi người cùng tôi quy y Tam Bảo**: "A-xà-lê tồn niệm, ngã Đệ tử Diệu Âm, thỉ tùng kim nhật, nãi chí mạng tồn, quy y Phật-Đà, lưỡng túc trung tôn, quy y Đạt-Ma, ly dục trung tôn, quy y Tăng-Già, chư chúng trung tôn"** (*3 lần*).

Mời xem Đại Kinh Khoa Chú: trang thứ 335, trang 335, hàng thứ năm từ trái sang, bắt đầu xem từ câu thứ hai: 又《智度論》曰：從首楞嚴三昧乃至虛空際無所著解脫三昧，又如見一切佛三昧，乃至一切如來解脫修觀師子頻呻等，無量阿僧祇菩薩三昧。 **"Hựu Trí Độ Luận viết: Tùng Thủ Lăng Nghiêm Tam-muội nãi chí Hư Không Tế Vô Sở Trước Giải Thoát Tam-muội, hựu như kiến nhất thiết Phật Tam-muội, nãi chí nhất thiết Như Lai giải thoát tu quán Sư Tử Tần Thân đẳng, vô lượng A-tăng-kỳ Bồ-tát Tam-muội"** *(Và trong Trí Độ Luận có ghi: Từ Thủ Lăng Nghiêm Tam-*

muội cho đến Hư Không Tế Vô Sở Trước Giải Thoát Tam-muội, lại như thấy Tam-muội của tất cả Phật, cho đến tất cả Như Lai giải thoát tu quán Sư Tử Tần Thân, vân vân, vô lượng A-tăng-kỳ Tam-muội của Bồ-tát). Đây là đoạn nói trong Đại Trí Độ Luận. Một đoạn lớn tập chú của Niệm lão, đều là giảng đến Hoa Nghiêm Tam-muội, trăm ngàn Tam-muội. Tam-muội là tiếng Phạn, dịch thành ý nghĩa nước ta là Chánh thọ, Đẳng trì, rất nhiều tên gọi, phía trước chúng ta đều học tập qua, giải thích tỉ mỉ: đều có ở trong tài liệu tham khảo của chúng ta, tra cứu vô cùng thuận tiện, giúp chúng ta tiết kiệm không ít thời gian. Chánh thọ, thực tế giảng chính là Thiền định, Thiền định chính là hưởng thụ bình thường. Hưởng thụ bình thường chính là không có tạp niệm, không có Vọng tưởng, không có Phân biệt Chấp trước, đó là bình thường. Có Khởi tâm động niệm, có Phân biệt Chấp trước thì không bình thường. Hoặc như ngày nay chúng ta nói, hưởng thụ của thân thể, thân thể là hiện tượng vật chất; hưởng thụ của tâm lý, hưởng thụ của tâm lý chính là Tam-muội. Tâm lý của chúng ta ngày nay, không đạt được hưởng thụ tốt, hưởng thụ thực sự, trước giờ chưa từng đạt được. Hưởng thụ của chúng ta luôn luôn không rời khỏi: Khởi tâm động niệm, Phân biệt chấp trước, Khởi tâm động niệm ở Phật pháp xưng là: Vô thỉ Vô minh phiền não, Khởi tâm động niệm, Phân biệt là Trần sa phiền não, Chấp trước là Kiến tư phiền não, hưởng thụ của chúng ta, hưởng thụ tinh thần, luôn không rời khỏi ba loại này. Ba loại phiền não này, trên kinh luận nói rõ ràng với chúng ta, sáu đường luân hồi từ đâu mà đến? Từ Phân biệt Chấp trước mà đến. Phân biệt Chấp trước, Chấp trước chính là Kiến tư Phiền não, nếu đã đoạn Kiến tư phiền não, thì không còn luân hồi nữa. Luân hồi là giả, giống như nằm mộng vậy, mộng huyễn bào ảnh, chư vị thực sự không Chấp trước, thì tâm thanh tịnh hiện ra. Chấp trước là ô nhiễm, tâm thanh tịnh hiện ra thì tỉnh ngộ lại rồi, không thấy sáu đường luân hồi nữa, như chúng ta nằm mộng tỉnh dậy. Nhưng mà, tuy không còn sáu đường nữa, đã đoạn Kiến tư phiền não, mà chưa đoạn Trần sa, chưa đoạn Vô minh, họ tỉnh lại là tình hình thế nào? Hiện tượng

tỉnh lại là mười Pháp giới; Pháp giới Thanh văn, Pháp giới Duyên giác, Pháp giới Bồ-tát, Pháp giới Phật, gọi là Tứ Thánh Pháp giới, thêm sáu đường, là Tứ Thánh Lục Phàm.

Hiện nay chúng ta rất bất hạnh, đọa trong Lục phàm, quá khó quá khó để ra khỏi luân hồi, đời đời kiếp kiếp vô lượng kiếp đến nay đều chưa thể thoát khỏi. Ngay ở trong đời này, chúng ta gặp được cơ hội hy hữu khó gặp, chính là Phật pháp. Phật pháp có 84 ngàn Pháp môn, có vô lượng Pháp môn, môn nào cũng phải đoạn phiền não chứng Bồ-đề. Đoạn phiền não nào? Đoạn Kiến tư phiền não, chứng quả A-la-hán, vượt khỏi sáu đường luân hồi; Đoạn Trần sa phiền não, đoạn Vô minh phiền não, thì minh Tâm kiến Tánh. Đoạn Trần sa chưa kiến Tánh, chư vị chưa ra khỏi mười Pháp giới, chư vị tu hành trong mười Pháp giới. Tu đến quả vị Phật ấy, Phật của mười Pháp giới, là Tương Tự Tức Phật trong Lục Tức Phật: mà Đại sư Thiên Thai đã nói, dạng rất giống Phật, mà không phải Phật thật, chính là Phật của mười Pháp giới. Thế nào mới gọi là Phật thật? Chân vọng của Đại thừa là dùng tâm để biện biệt, bậc dùng Chân Tâm chính là Chân Phật, bậc dùng Vọng Tâm chính là Tương Tự Tức Phật. Tu Giới Định Huệ cũng khá, rất giống hình dáng của Phật, nhưng chưa chuyển thức thành trí, vẫn là dùng 8 thức 51 tâm sở như xưa, đó gọi là Tương Tự Tức Phật, tu hành ở Tứ Thánh Pháp giới trong mười Pháp giới, tu đến thành Phật. Đức Phật tu thế nào? Đức Phật đoạn Vô minh. Vô minh chính là Khởi tâm động niệm, vô cùng vi tế, chúng ta không có cách nào phát hiện được.

Chúng ta thấy được trên kinh điển: Bồ-tát Di Lặc đối thoại với đức Thế Tôn, đức Thế Tôn hỏi Bồ-tát Di Lặc, thực ra đều là vì chúng ta mà chỉ dạy, hỏi Bồ-tát rằng: 心有所念 **“tâm hữu sở niệm”** *(ý niệm có bởi tâm)*, phàm phu, phàm phu sáu đường khởi ý niệm, trong tâm có ý niệm, đức Phật hỏi trong ý niệm ấy, 幾念幾相識耶？ **“kỷ niệm kỷ tướng thức da?”** *(có mấy niệm mấy tướng thức?)* Mấy niệm chính là ý niệm vi tế, chúng ta không biết, bao nhiêu ý

niệm vi tế: tạo thành một ý niệm thô lớn rõ ràng, để chúng ta có thể phát hiện được. Bồ-tát Di Lặc trả lời rằng: 一彈指有三十二億百千念 **"Nhất đàn chỉ hữu tam thập nhị ức bá thiên niệm"** *(Một gảy ngón tay có 32 ức trăm ngàn niệm)*, ý niệm vi tế. Thời gian một gảy ngón tay này, có bao nhiêu ý niệm vi tế? 32 ức trăm ngàn niệm. Trăm ngàn là 10 vạn, 32 ức nhân với 10 vạn, cũng chính là 320 ngàn tỷ. Một gảy ngón tay có 320 ngàn tỷ ý niệm vi tế: tạo thành một ý niệm thô, chúng ta có thể cảm nhận được niệm thô này, mà không cảm giác được niệm vi tế. Hình thành thế nào? A-lại-da là tâm sanh diệt, tốc độ sanh diệt là nhanh như vậy, trong khoảng một gảy ngón tay, niệm trước diệt niệm sau sanh, niệm trước diệt niệm sau sanh, tổng cộng niệm trước diệt bao nhiêu lần, niệm sau sanh bao nhiêu lần? 320 ngàn tỷ lần, đơn vị là ngàn tỷ, chúng ta không cách nào tưởng tượng được. Đó là gì? Đó là chân tướng sự thật, Thật tướng các pháp đã nói trên kinh Đại thừa, đó là Khoa học được giảng trên kinh Phật.

20 năm gần đây, nhà Khoa học mới phát hiện neutrino, neutrino là gì? Chính là một niệm giảng trên kinh Phật, được nhà Khoa học phát hiện rồi. Thiết bị Khoa học hiện đại: thực sự vô cùng tiến bộ, có thể nắm bắt đến một phần 100 ngàn tỷ giây, có thể nắm bắt được. Căn cứ theo cách nói này của Bồ-tát Di Lặc, một gảy ngón tay có 32 ức trăm ngàn niệm, chính là 320 ngàn tỷ, một giây có thể gảy mấy lần? Có người nói với tôi có thể gảy bảy lần, vậy nhân bảy, nhân bảy chính là một giây có: hơn 2 triệu 100 ngàn tỷ. 3 nhân 7 là 21, hơn 2 triệu 100 ngàn tỷ sanh diệt, được nhà Cơ học lượng tử hiện đại nhìn thấy rồi. Tôi thấy được báo cáo Khoa học: là báo cáo của ngài Tiến sĩ Max Planck nước Đức, Tiến sĩ Max Planck là thầy của ông Einstein, là nhà Khoa học lớn nổi tiếng trên thế giới, ông đã qua đời rồi. Kết luận của ông nói với chúng ta, căn cứ theo kết quả nghiên cứu trong thời gian cả đời của ông, mà đưa ra báo cáo, thì trên thế giới này căn bản là không có: những thứ vật chất tồn tại, đó là tổng kết luận mà ông đạt được. Vật chất là giả, là ảo tướng sanh ra ngay trong

sát-na sanh diệt, bao gồm thân thể của chính chúng ta, hoàn cảnh cuộc sống của chúng ta, toàn bộ là giả tướng, cho nên hoàn toàn tương ưng với lời đã nói trên Kinh Kim Cang: 凡所有相皆是虛妄 **"Phàm sở hữu tướng, giai thị hư vọng"** *(Những gì có tướng, đều là hư vọng)*, kết quả nghiên cứu của ông Max Planck chứng minh: câu này trong Kinh Kim Cang: là thật sự, không phải giả.

Đức Phật dùng tỉ dụ để nói: 一切有為法，如夢幻泡影 **"Nhất thiết hữu vi pháp, như mộng huyễn bào ảnh".** *(Tất cả pháp hữu vi, như mộng huyễn bọt ảnh).* Pháp hữu vi chính là có sanh có diệt, hễ là pháp có sanh có diệt: thì là mộng huyễn bọt ảnh, thực sự không thể được. Không thể được, mà chúng ta nhất định muốn được, đó là làm khó người, không đạt được! Đó là Vọng tưởng, không phải sự thật. Cho nên sáng tỏ đạo lý này, hiểu rõ chân tướng sự thật này, thì Phật Bồ-tát dạy chúng ta buông xuống, chúng ta mới thực sự cam tâm tình nguyện buông xuống, vì sao vậy? Bởi không thể được. Không thể được, mà chư vị muốn được, đó là hư ảo, không phải sự thật. Nhất định phải đem sự việc này: làm rõ ràng, làm sáng tỏ. Vật chất từ đâu mà đến? Trong kinh Đại thừa thường nói: 相由心生 **"tướng do tâm sanh"**, tướng chính là hiện tượng vật chất; 色由心生 **"Sắc do tâm sanh"**, sắc cũng là hiện tượng vật chất, sắc thọ tưởng hành thức, sáu trần dùng sắc làm đại biểu. Cho nên hiện tượng vật chất từ đâu mà đến? Do ý niệm sanh ra. Nhà Khoa học thấy được điều ấy rồi, họ phá vỡ neutrino, sau khi phá vỡ thì không còn hiện tượng vật chất nữa. Neutrino ấy: chính là Cực vi chi vi được giảng trên kinh Phật, Cực vi sắc, cũng gọi là Lân hư trần, hạt ấy rất gần với hư không, chư vị vừa phá vỡ hạt ấy thì hư không hiện ra, không thấy hiện tượng vật chất nữa. Không thấy nữa, thì thấy điều gì? Nhìn thấy tần số của sóng ý niệm, sinh ra hiện tượng vật chất, thời gian tồn tại, mà y theo cách nói của nhà Khoa học, thời gian tồn tại thực sự của hiện tượng vật chất là: một phần 2 triệu 100 ngàn tỷ của giây, trong một giây đã sanh diệt: 2 triệu 100 ngàn tỷ lần, quá nhanh rồi.

Ngày nay chúng ta xem ti-vi, hình ảnh của ti-vi ngày nay là do sanh diệt, sanh diệt bao nhiêu lần? 100 lần, [trong] một giây, 1% giây. Trên thực tế chúng ta nhìn thấy hoàn cảnh đời sống: là một phần 2 triệu 100 ngàn tỷ giây, chính là một giây: sanh diệt 2 triệu 100 ngàn tỷ lần. Hình ảnh của ti-vi chúng ta trong một giây: sanh diệt là 100 lần, không thể so sánh, chúng ta ngộ nhận cho là thật. Sáu đường như vậy, mười Pháp giới cũng như vậy, không có điều gì là ngoại lệ. Cho nên nhất định phải buông xuống Chấp trước, buông xuống Kiến tư phiền não, buông xuống Trần sa phiền não, Trần sa là Phân biệt. Buông Chấp trước, Phân biệt xuống, đó là Bồ-tát, chưa thấy Tánh. Sau cùng, ở Pháp giới Tứ Thánh, trên quả vị của Pháp giới Phật, thực sự buông xuống Khởi tâm động niệm. Khởi tâm động niệm là Căn bản Vô minh, trên kinh Đại thừa nói là nhất niệm bất giác. Một niệm bất giác chính là A-lại-da, chính là Vô thỉ Vô minh, cũng chính là Khởi tâm động niệm mà chúng ta giảng, quá vi tế rồi, chúng ta căn bản là không có cách nào lãnh hội được. Không những chúng ta không lãnh hội được, mà A-la-hán, Bích-chi-phật cũng không lãnh hội được. Bậc nào có thể lãnh hội được? Minh Tâm kiến Tánh. Minh Tâm kiến Tánh, ở Viên giáo là Sơ trụ Bồ-tát, Biệt giáo là Sơ địa Bồ-tát, lúc đó chuyển tám thức thành bốn trí, thì không còn hiện tượng sanh diệt nữa, cũng chính là không còn hiện tượng sóng dao động nữa, Đại thừa giáo xưng cảnh giới ấy là Nhất chân Pháp giới, cảnh ấy là thật, chỉ có một, mãi mãi là một, nên gọi là Nhất chân.

Trong Nhất chân không có pháp sanh diệt, có tướng hay không? Có tướng, có thể hiện tướng, Thật Báo Trang Nghiêm độ chính là Nhất chân Pháp giới, Thật là chân thật, chân thật là nói về tướng được hiện của Chân Tánh, Chân Tâm. Trên Kinh Hoa Nghiêm có nói: tâm hiện là thật, Nhất chân Pháp giới, thức biến là mười Pháp giới. Biến Nhất chân Pháp giới thành mười Pháp giới, đó chính là Vô minh, Vô minh sẽ biến, Y chánh trang nghiêm của mười Pháp giới chính là tâm hiện thức biến. Chuyển thức thành trí, không còn bộ phận của thức biến nữa, đó chính là không còn mười Pháp giới nữa, bổn lai

diện mục hiện ra, bổn lai diện mục chính là Nhất chân Pháp giới. Ở trong cõi nước của đức Phật Thích Ca Mâu Ni: là thế giới Hoa Tạng, thế giới Hoa Tạng: là Báo độ của đức Phật Thích Ca Mâu Ni, Thật Báo Trang Nghiêm độ. Thế giới Cực Lạc cũng có, thế giới Cực Lạc cũng có Thật Báo độ, nói cách khác, cõi Phương Tiện, cõi Đồng Cư vẫn chưa thấy Tánh. Nhưng Tịnh Độ của đức Di Đà thù thắng nhất, không những chúng ta không thể nghĩ bàn, mà chư Phật Bồ-tát cũng không thể nghĩ bàn, đó chính là bốn cõi của Cực Lạc: đều là tâm hiện, không có thức biến. Đó là nguyên nhân gì? Bởi công đức nguyện lực 48 nguyện: của đức A Di Đà Phật đã thành tựu, do đại nguyện thành tựu. Đại nguyện ấy không thể thành tựu: thì Ngài không thành Phật, thề không thành Phật. Ngày nay Ngài đã thành Phật mười kiếp, nói cách khác, 48 nguyện ấy nguyện nào cũng thành tựu, đều thực hiện rồi.

Sanh đến thế giới Cực Lạc, chúng ta mang theo nghiệp vãng sanh, sanh Phàm Thánh Đồng Cư độ, nơi thấp nhất của Phàm Thánh Đồng Cư độ: là Hạ hạ phẩm, cho dù là vãng sanh nơi ấy, sanh đến thế giới Cực Lạc. Được oai thần bổn nguyện của A Di Đà Phật gia trì, 皆作阿惟越致菩薩 **"giai tác A-duy-việt-trí Bồ-tát"** *(đều làm A-duy-việt-trí Bồ-tát)*. Chúng ta phải ghi nhớ Kinh văn này. A-duy-việt-trí là bậc nào? Chứng viên mãn ba loại không thoái chuyển. Ba loại không thoái chuyển ấy là Vị bất thoái, A-la-hán chứng được; Hạnh bất thoái, Bồ-tát chứng được; Niệm bất thoái, Bồ-tát minh Tâm kiến Tánh chứng được, cõi Thật Báo. Cõi Thật Báo là Niệm bất thoái, cõi Phương Tiện là Hạnh bất thoái, cõi Đồng Cư là Vị bất thoái. Đó là mười phương thế giới không tìm thấy nơi thứ hai, chỉ có thế giới Tây Phương Cực Lạc: của A Di Đà Phật đặc biệt. Cho nên chư Phật Như Lai tán thán đức Di Đà là: 光中極尊，佛中之王 **"Quang trung cực tôn, Phật trung chi Vương"** *(Ánh sáng tôn quý nhất trong các ánh sáng, Vua trong chư Phật)*. Chúng ta phải ghi nhớ, A Di Đà Phật: là do mười phương chư Phật Như Lai tán thán. Nếu chúng ta không cung

kính đối với A Di Đà Phật, thậm chí còn nói: năng lực của A Di Đà Phật vẫn là có hạn, còn có thể cao siêu hơn A Di Đà Phật, đó cũng là không cung kính đối với A Di Đà Phật, thì chúng ta đã trái ngược với lễ kính chư Phật rồi. Chúng ta cần phải học tập chư Phật, chư Phật tán thán, chúng ta tán thán; Chư Phật không khen ngợi, thì chúng ta không khen ngợi; Noi theo chư Phật, học tập theo chư Phật. Hơn nữa ngay trong đời này, thực sự phát nguyện cầu sanh Tịnh Độ, thì công phu của chúng ta: thành tựu viên mãn ngay trong đời này, thật không thể nghĩ bàn.

Bất kỳ tu hành Pháp môn nào, chư vị là Tiểu thừa, chứng đắc Sơ quả, Sơ quả muốn chứng A-la-hán, thì bảy lần qua lại trên trời nhân gian. Bậc Tu-đà-hoàn, hết thọ mạng ở nhân gian rồi thì ngài sanh cõi trời, ngài nhất định không đọa ba đường ác, cũng sẽ không đến đường Tu-la, ngài nhất định ở hai đường nhân gian và trên trời, có giới hạn. Hết thọ mạng trên trời rồi thì đến nhân gian, hết thọ mạng nhân gian rồi thì sanh lên trời, bảy lần qua lại thì chứng quả A-la-hán, vượt khỏi sáu đường luân hồi, khó biết bao! Thọ mạng của nhân gian ngắn, thọ mạng trên trời dài, trời Đao Lợi không cao, tầng thứ hai, một ngày của trời Đao Lợi là 100 năm ở nhân gian, thọ mạng 1000 tuổi. 1000 năm của trời Đao Lợi, cũng là tính một năm [có] 365 ngày, chư vị nói thọ mạng của họ dài bao nhiêu, đó là quả báo, phước báo. Sống hết 100 tuổi ở thế gian này của chúng ta, với người trời Đao Lợi, là sáng sanh chiều chết, chỉ một ngày. Trời Dạ Ma thêm gấp đôi, một ngày của trời Dạ Ma là 200 năm của nhân gian. Trời Đâu Suất lại tăng gấp đôi, Đâu Suất có Nội viện, có Ngoại viện, Ngoại viện là Phàm phu thiên, Nội viện là Đạo tràng của Bồ-tát Di Lặc, một ngày là 400 năm của nhân gian, chư vị nghĩ xem thọ mạng 4000 tuổi. Bồ-tát Di Lặc hết thọ mạng ở trời Đâu Suất rồi, mới hạ sanh đến nhân gian này của chúng ta, thị hiện tám tướng thành đạo, ba hội Long Hoa. Khi nào thì đến? Trời Đâu Suất: thọ mạng 4000 tuổi hết rồi ngài mới đến, đổi theo thế gian này của chúng ta: là 56 ức 7 ngàn vạn năm.

Có không ít người tu Di Lặc Tịnh Độ, lão Hòa thượng Hư Vân thật sự đến rồi, không phải giả, ngài ở Nội viện Đâu Suất. Ngoài ra tôi cũng từng thấy mấy người, vậy chưa được, chưa rời khỏi luân hồi, chưa lìa khỏi, không dễ dàng! Dễ thành tựu nhất chính là Di Đà Tịnh Độ, thù thắng không gì bằng, chỉ cần thật tin, không có mảy may nghi ngờ, thật bằng lòng đến, thật muốn đến, phương pháp đến chính là: nhất tâm chuyên niệm A Di Đà Phật. Lão Hòa thượng Hải Hiền: làm ra tấm gương tốt nhất cho chúng ta, vậy thì chúng ta có thể làm được. Đoạn phiền não, chúng ta muốn chứng Sơ quả của Tiểu thừa, chúng ta không nắm chắc, không làm được, phải đoạn tận 88 phẩm Kiến hoặc của Tam giới, quá khó rồi! Thân kiến, Biên kiến, Kiến thủ, Giới thủ, Tà kiến, năm loại kiến giải sai lầm lớn này: thảy đều đoạn hết, sau khi đã đoạn gọi là Chánh tri Chánh kiến. Đã đoạn Kiến hoặc, mà vẫn chưa đoạn Tư hoặc, thì lại qua lại trên trời nhân gian bảy lần, để đoạn tận 81 Kiến tư. Tư hoặc là gì? Năm loại lớn: tham sân si mạn nghi, mới có thể thoát khỏi sáu đường luân hồi, mới có thể vượt khỏi sanh tử của Tam giới, khó biết bao.

Lúc trẻ tuổi, chính chúng tôi rất tự phụ, bảo tôi thật thà niệm Phật, thì không cam tâm, đó là dạy cho bà lão, nên không coi trọng. Đã học 60 năm mới biết, quá khứ hoàn toàn sai rồi, chưa chăm chỉ học. Phải chăm chỉ học, thì thành tựu giống như lão Hòa thượng Hải Hiền, chúng ta đều có thể đạt được, người nào cũng có thể đạt được, chỉ cần chuyên nhất. Cho nên lãnh hội sâu sắc được, lý niệm dạy học của cổ Thánh tiên Hiền: 一門深入，長時薰修 **"Nhất môn thâm nhập, trường thời huân tu"** *(Thâm nhập một môn, huân tu lâu dài);* Phương pháp dạy học: 讀書千遍，其義自見 **"Độc thư thiên biến, kỳ nghĩa tự kiến"** *(Đọc sách ngàn lần, tự thấy nghĩa của sách).* Tự thấy chính là đại triệt đại ngộ, minh Tâm kiến Tánh, điều gì cũng biết. Tự thấy dựa vào điều gì? Dựa vào Thiền định, dựa vào Tam-muội. Dùng phương pháp niệm Phật để tu thành Tam-muội, gọi là niệm Phật Tam-muội. Tam-muội đắc được là như nhau. Vậy công phu của chư vị sâu cạn khác nhau, thì Tam-muội cũng sâu cạn

khác nhau. Phương pháp chư vị dùng không giống nhau, thì danh xưng của Tam-muội cũng không giống nhau, kỳ thực là như nhau. Nhân giới đắc định, định chính là Tam-muội; Nhân định khai huệ, khai huệ chính là đại triệt đại ngộ, minh Tâm kiến Tánh. Phải không ngừng nâng cao lên trên, cần nắm chắc vô lượng môn Đà-la-ni: đã giảng ở trên Kinh, chính là nắm chắc tổng cương lĩnh của tu học, Đà-la-ni chính là tổng cương lĩnh, tổng tất cả pháp, trì tất cả nghĩa, là pháp môn tổng trì, một câu A Di Đà Phật tổng tất cả pháp, 84 ngàn Pháp môn: đều cô đặc ngay trong một môn, vô lượng Pháp môn cũng cô đặc ngay trong môn này, A Di Đà Phật. Trong A Di Đà Phật có vô lượng nghĩa, vô lượng Pháp môn, vô lượng nghĩa: đều ở ngay trong câu danh hiệu này.

Pháp sư Quán Đảnh thời tiền Thanh, ngài Từ Vân Quán Đảnh cũng là Đại đức tài giỏi, chú giải của ngài vô cùng phong phú, trong Vạn Tục Tạng của Nhật Bản: sưu tập có hơn 20 loại. Ngài nói với chúng ta, quá khứ tôi giảng Kinh Quán Vô Lượng Thọ, tham khảo chú giải của Đại sư Quán Đảnh, trong ấy có một câu nói: đặc biệt khắc sâu với tôi. Ngài nói người có tội nghiệp cực nặng, tất cả kinh, sám pháp: đều đã mất hiệu lực, không linh với họ, tội nghiệp của họ rất nặng, sau cùng còn có một cách có thể cứu họ, cách đó là gì? Chính là nhất tâm chuyên niệm A Di Đà Phật. Lời đó là thật, không phải giả, không phải lừa gạt người. Cho nên trên kinh còn nói, xưng niệm một tiếng A Di Đà Phật, diệt 80 ức kiếp trọng tội trong sanh tử, một niệm. Chúng ta làm luân hồi ở thế gian này, vô lượng kiếp lại vô lượng kiếp, không chỉ 80 ức kiếp, 80 ức kiếp quá ít rồi, mới biết nghiệp chướng của chính mình sâu nặng. Pháp sư Quán Đảnh nói với chúng ta, phương pháp niệm Phật này, tín nguyện trì danh, vãng sanh Tịnh Độ, thì nghiệp tiêu mất. Đến thế giới Cực Lạc của A Di Đà Phật: thì ngang với minh Tâm kiến Tánh, đại triệt đại ngộ, địa vị Bồ-tát Sơ trụ của Viên giáo, Sơ địa của Biệt giáo: chư vị liền đạt được, thực sự là một bước lên trời. Tuyệt đối không thể làm mất cơ hội này.

Thế gian thứ gì cũng là giả, Phật pháp cũng không phải thật. Trên Kinh Kim Cang nói rõ ràng với chúng ta: 法尚應捨，何況非法 **"Pháp thượng ưng xả, hà huống phi pháp"** *(Pháp còn phải xả, huống hồ chẳng phải pháp)*, phi pháp là chỉ pháp thế gian, pháp là chỉ Phật pháp. Phật pháp sanh bởi duyên, nên cũng có sanh diệt, không sanh không diệt mới là thật. Không sanh không diệt, không lập một pháp trong Tự Tánh, không có một pháp, lúc khởi tác dụng thì có thể hiện tất cả pháp, lúc không khởi tác dụng thì một pháp cũng không có, cho nên gọi là Chân không. Chân không bất không, đó không phải vô, nếu gặp được duyên thì có thể hiện. Nếu chúng ta đã khai ngộ, đại triệt đại ngộ, minh Tâm kiến Tánh, chúng ta liền thấy được Nhất chân Pháp giới. Không tu Tịnh Độ thì thấy thế giới Hoa Tạng, Thật Báo độ của đức Phật Thích Ca Mâu Ni Thế Tôn, là thế giới Hoa Tạng; Niệm A Di Đà Phật, sanh Thật Báo độ của thế giới Cực Lạc. Cơ hội này không phải ngàn năm khó gặp, mà là vô lượng kiếp lại vô lượng kiếp, quá khó gặp được rồi! Đời này gặp được phải quý trọng, ngàn vạn lần đừng bỏ lỡ cơ hội này, điều gì cũng có thể buông xuống, nhưng không thể buông xuống A Di Đà Phật. Ngay khi chúng ta niệm đến công phu Thành phiến, A Di Đà Phật nhất định đến ứng, chúng ta có cảm, Phật liền có ứng. Phật có ứng, thì tâm của chư vị an tâm. Tôi thấy được A Di Đà Phật, tôi vẫn có thể không tin sao? Tôi nhìn thấy thế giới Cực Lạc, tôi vẫn có thể không đến sao? Chúng ta dùng: phương pháp niệm một câu A Di Đà Phật này: để tu Tam-muội, đó gọi là Niệm Phật Tam-muội.

Chúng ta xem tiếp phần tiếp theo: 如是等諸三昧無不具足，故云具足成就百千三昧 **"Như thị đẳng chư Tam-muội vô bất cụ túc, cố vân cụ túc thành tựu bá thiên Tam-muội"** *(Các Tam-muội như vậy không gì chẳng đầy đủ, nên nói thành tựu đầy đủ trăm ngàn Tam-muội)*. 論中 **"Luận trung"** *(trong Luận)* lại nói, đây là lời trong Đại Trí Độ Luận: 復云：於一一三昧中得無量陀羅尼 **"Phục vân: ư nhất nhất Tam-muội trung đắc vô lượng Đà-**

la-ni” *(Lại nói rằng: ở trong mỗi một Tam-muội đắc vô lượng Đà-la-ni),* 陀羅尼即是總持，是故經云：具足總持百千三昧。 **“Đà-la-ni tức thị Tổng trì, thị cố kinh vân: cụ túc Tổng trì bá thiên Tam-muội”.** *(Đà-la-ni chính là Tổng trì, cho nên kinh nói rằng: đầy đủ Tổng trì trăm ngàn Tam-muội).* Thế nào mới có thể làm được? Người tín nguyện trì danh có thể làm được.

Chúng ta xem tiếp phần sau, đoạn kinh văn: 從體起用 **“tùng thể khởi dụng”** *(từ thể khởi dụng)* này. Chia làm hai khoa: 壬一、定睹諸佛，壬二、遍遊佛土 **“Nhâm nhất, định đổ chư Phật, Nhâm nhị, biến du Phật độ”** *(I1. Trong định thấy chư Phật, I2. Dạo khắp cõi Phật),* không thể nghĩ bàn, nguyện vọng duy nhất của người học Phật: chính là hy vọng thấy Phật. Kinh văn chỉ có hai câu:

【住深禪定。悉睹無量諸佛。】**“Trụ thâm Thiền định, tất đổ vô lượng chư Phật”** *(Trụ Thiền định sâu, đều thấy vô lượng chư Phật).*

Thiền định sâu, mấu chốt là chữ ‘sâu’ này. Nếu không được oai thần của đức Di Đà gia trì, bởi Thiền định của chúng ta không đủ sâu. Đã gặp mặt A Di Đà Phật, thì Thiền định dần dần sâu hơn. Hiện tượng của sâu là gì? Không những chư vị thấy được thế giới Cực Lạc, thấy đầu tiên ở thế giới Cực Lạc, là thấy A Di Đà Phật trước tiên, sau đó thì chư vị có thể thấy được: khắp Pháp giới hư không giới quá khứ hiện tại vị lai: vô lượng vô biên chư Phật Như Lai, vô lượng vô biên cõi nước của chư Phật, đều thấy được tất cả, vậy thì có thể không vãng sanh sao? Chúng ta xem Chú Giải của Niệm lão: 『住深禪定，悉睹無量諸佛』**“Trụ thâm Thiền định, tất đổ vô lượng chư Phật”** *(Trụ Thiền định sâu, đều thấy vô lượng chư Phật).* 住深禪定者，安住於深妙之禪定 **“Trụ thâm Thiền định giả, an trụ ư thâm diệu chi Thiền định”** *(Trụ Thiền định sâu là, an trụ nơi Thiền định sâu mầu).* Thiền định sâu mầu là thế nào? Đức Thế Tôn đã từng giảng trên Kinh Đại Tập, một câu A Di Đà Phật này

chính là Thâm diệu thiền. Vậy phải thực hiện thế nào? Niệm Phật chính là tu Thâm diệu thiền, có thể nói Tịnh [Độ] không có liên hệ với Thiền sao? Liên hệ vô cùng mật thiết. Nhưng người niệm Phật không biết, còn muốn học Thiền tông, đi tĩnh tọa, đi tham Thiền, để giúp cho công phu niệm Phật, làm sai rồi. Thực sự hiểu được, lão Hòa thượng Hải Hiền. Chư vị xem, ngài từ sáng sớm thức dậy, vừa thức dậy liền đề khởi Phật hiệu, ngài không quên mất. Bất luận làm công việc gì, thì Phật hiệu trong tâm đều không gián đoạn, công việc vẫn làm. Ngài ở trong Đạo tràng vô cùng chịu khó, sáng sớm thức dậy nấu cơm, làm bữa sáng cúng dường đại chúng, mà niệm Phật không gián đoạn. Nấu cơm, chẻ củi, ở dưới quê ngài đốt bếp lò, đều không để lỡ niệm Phật. Đến làm việc trong vườn, cũng không để lỡ niệm Phật. Xử việc đối người tiếp vật, trong tâm đều không gián đoạn Phật hiệu.

Tôi từng thấy một người, cũng là thầy của tôi, Đại sư Chương Gia. Ngài là trì Chú, bất luận ở lúc nào, chư vị thấy ngài, miệng ngài đang động, không có âm thanh, là Kim cang trì. Nói chuyện với chúng tôi, thì ngài buông Chú xuống, để nói chuyện với chúng tôi; Sau khi nói xong, thì miệng của ngài lại tiếp tục niệm, không có chút trở ngại nào. Tâm không rời Phật, miệng không rời xưng hiệu, xưng danh hiệu Phật, đó gọi là gì? Đó gọi là an trụ Thiền định sâu mầu, thực sự là ở trong định. Ngài tu được, đó là Pháp môn đại Tổng trì, viên mãn Tam học Giới Định Huệ, đó là điều chúng ta cần học. Chúng ta học mà không học được, nguyên nhân không học được ở đâu? Chưa buông xuống. Tại sao chưa buông xuống? Bởi chưa nhìn thấu, nhìn thấu tự nhiên buông xuống, chưa nhìn thấu chính là chưa thật làm rõ ràng, chưa thật làm sáng tỏ. Thế gian này là giả, chư vị có thể tin hay không? Tôi có thể tin, mà vẫn chưa buông xuống, Đại sư Chương Gia không thừa nhận sự tin này. Tiêu chuẩn của Đại sư, thực sự buông xuống thì chư vị mới thật tin tưởng, chư vị chưa buông xuống, thì chư vị không tin tưởng. Đó là ngài nói với chúng ta, đừng tự cho là đã tin rồi, tại sao vậy? Bởi công phu của chư vị không thể nâng lên, chư vị chỉ

dừng lại ở cảnh giới ấy. Chính mình hiểu được, biết rằng ta vẫn chưa đủ, ta vẫn chưa thực sự hiểu rõ, chư vị mới thực sự cầu giải. Thực đã giải rồi, thì hoàn toàn khế nhập Thật tướng, không có gì không buông xuống. Cho nên giải hành là một việc, không phải hai việc. Có phải thật giải hay không? Chư vị chưa làm được, chưa làm được thì không phải thật giải. Không phải thật giải, đương nhiên chư vị không làm được, cùng một đạo lý. Chúng ta có thể nắm chắc, dù tiến bộ rất chậm, nắm chắc là thế nào? Không có thoái chuyển, đó là nguyên nhân nào? Ngày ngày đọc Kinh. Ba tháng không đọc Kinh đảm bảo thoái chuyển, bất tri bất giác đang lui rồi.

Về buông xuống, thông thường Tổ sư Đại đức: đều nhắc nhở chúng ta bốn chữ: tài, sắc, danh, lợi. Trong Phật môn giảng: 財色名食睡，地獄五條根 **"Tài sắc danh thực thùy, địa ngục ngũ điều căn"** *(Tài sắc danh ăn ngủ, là năm điều gốc của địa ngục)*. Có một điều thì chư vị cũng không rời khỏi địa ngục, có đủ cả năm điều, vậy trong lòng chư vị rõ ràng rồi. Lời này không phải hù dọa người, hoàn toàn nói lời thật, hết sức chân thật nói với chư vị, chân tướng sự thật chính là như vậy. Phải luyện, phải buông xuống, đừng đặt điều gì ở trong tâm, trong tâm chỉ có A Di Đà Phật. Bây giờ A Di Đà Phật bảo ta đi thì ta liền đi, không có vướng bận, vậy mới được. Vẫn còn vướng bận, ta vẫn phải xử lý điều này, phải dặn dò điều kia, lỡ qua cơ hội rồi, thì chư vị lại lưu lại thế gian này, lại đi theo những oán thân trái chủ: làm oan oan tương báo, đặc biệt sai lầm rồi. Cho nên thời thời khắc khắc nhớ kỹ là giả. Lão Hòa thượng Hiền công có câu châm ngôn: chăm chỉ niệm Phật, thành Phật là thật, những thứ khác đều là giả. Ngày nào ngài cũng dùng câu nói này dạy người, nhắc nhở mọi người. Chúng ta thực sự giác ngộ từ trong câu nói này, triệt để buông xuống. Buông xuống trên tâm, trong tâm liền thanh tịnh, trong tâm chỉ có A Di Đà Phật, A Di Đà Phật thành tựu tín tâm của chúng ta, tăng trưởng nguyện tâm của chúng ta, thì chúng ta niệm Phật nắm chắc vãng sanh rồi.

Chúng ta không phải người Thượng thượng căn, huống hồ người Thượng thượng căn lợi hại hơn chúng ta, họ từ sáng đến đêm: nhất định không rời khỏi một câu Phật hiệu, là người Thượng thượng căn. Người Hạ hạ căn, chúng ta nhìn thấy là ông lão bà lão, lão thái bà không có tri thức, người dưới quê. Năm xưa thầy Lý tại thế: từng nói với tôi mấy lần, thầy nói: thầy muốn học ngu, học những ông lão bà lão, nhưng đã học nhiều năm cũng học không giống, cảm thấy không dễ dàng. Chúng ta nhìn thấy những người ấy: phải cung kính, phải lễ bái, đó thực sự là tấm gương tốt nhất cho người niệm Phật. Chư vị nói chuyện với họ, họ cười mỉm với chư vị, trong miệng A Di Đà Phật, A Di Đà Phật mãi mãi không gián đoạn; Chư vị hỏi họ điều gì, họ trả lời chư vị đều là A Di Đà Phật, dường như là ngu ngu ngơ ngơ, mà công phu của người ấy đắc lực, những người ấy nhất định vãng sanh Tịnh Độ. Có một thời kỳ Pháp sư Khai Lợi đến thăm tôi, tôi liền hỏi ngài, xung quanh Chùa của quý thầy, có bà lão như vậy hay không? Ngài nói có, có bốn, năm vị. Tôi nói đó là của báu, đó là thật niệm Phật, trong chùa có những vị ấy thì phải cung kính, phải đối xử tốt với họ, trọng đãi họ. Tại sao vậy? Bởi họ bảo hộ khu vực của chư vị bình an, hóa giải tai nạn. Năng lực của chúng ta không bằng họ, năng lực của họ lớn, chúng ta cung kính cúng dường họ, là được nhờ ánh sáng của họ. Thầy Lý nhất định không hề vọng ngữ, câu nào nói với chúng tôi cũng là lời thật, khuyên tôi niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ. Xem qua kinh luận, chúng tôi không đủ những điều kiện ấy, học mấy bộ thì không được rồi. Kinh giáo của tôi đều do học dưới hội của thầy, đại khái có 60-70 loại kinh luận Đại Tiểu thừa, cũng xem là rất nhiều rất tạp, nhưng có thể xả, tuổi tác lớn tính cảnh giác cao, thầy đã luôn ân cần dạy bảo, thường xuyên nghĩ đến lời dạy của thầy, phải tinh chuyên. Lại thấy ngài Liên Trì, thấy ngài Ngẫu Ích, các ngài đến cuối đời chỉ là một câu Phật hiệu, đều xả toàn bộ rồi, đều đã buông xuống. Lão Cư sĩ Hoàng Niệm Tổ làm cho tôi xem, sau khi hoàn thành Chú giải của Kinh Vô Lượng Thọ, ngài mỗi ngày là 140 ngàn tiếng Phật hiệu, niệm được nửa năm thì vãng sanh rồi.

Trên đường đến suối vàng già trẻ không thiếu, tính cảnh giác phải cao, chúng ta mới sẽ: không làm mất đi cơ hội lần này.

Sách《會疏》 **"Hội Sớ"** nói được hay, 深定者，所住三昧微妙幽玄，非二乘（阿羅漢、辟支佛）及初心（初發心的菩薩）所能為 **"Thâm định giả, sở trụ Tam-muội vi diệu u huyền, phi Nhị thừa (A-la-hán, Bích-chi-phật) cập Sơ tâm (Sơ phát tâm đích Bồ-tát) sở năng vi"** *(Định sâu là: trụ nơi Tam-muội vi diệu sâu mầu, chẳng phải là hàng Nhị thừa (A-la-hán và Bích-chi-phật) và bậc Sơ tâm (Bồ-tát Sơ phát tâm) có thể làm được)*, không làm được, không đạt được cảnh giới này. 唐譯云：一切種甚深禪定 **"Đường Dịch vân: nhất thiết chủng thậm thâm Thiền định"** *(Bản Đường Dịch nói rằng: tất cả loại thiền định rất sâu)*, tiếp theo đây có chú giải: 一切種者，謂一切種智。全理之事，故云甚深 **"Nhất thiết chủng giả, vị Nhất thiết Chủng trí. Toàn lí chi sự, cố vân thậm thâm".** *(Tất cả loại: là Nhất thiết Chủng trí. Toàn sự của lý, nên nói rất sâu).* Cách nói "rất sâu" là thế nào? Sự rất dễ hiểu, lý lại rất sâu, lý thông thẳng đến Pháp tánh. Bậc nào có thể thấy được? Pháp thân Bồ-tát, không phải điều mà người phàm có thể thấy được, Nhị thừa không thấy được, Quyền giáo Bồ-tát không thấy được. 故知深定，實是理定，非僅事定 **"Cố tri thâm định, thật thị Lý định, phi cận Sự định"** *(Nên biết định sâu, thực sự là định của lý, chứ không chỉ là định của sự).* Định của sự thì dễ dàng tu, định của lý thì khó. Người học Tịnh tông trong tâm chỉ có một câu Phật hiệu, ngoài Phật hiệu ra thì buông xuống tất cả, một câu Phật hiệu chính là định của lý. Chư vị xem họ trì danh, niệm tiếng A Di Đà Phật, A Di Đà Phật, A Di Đà Phật này, tiếp tục niệm, đó là sự, lý rất sâu, lý là Tự Tánh viên mãn.

又《淨影疏》曰：住深定門，起行所依。無心往來，直以三昧法門力起，故須住定。 **"Hựu Tịnh Ảnh Sớ viết: trụ thâm định môn, khởi hạnh sở y. Vô tâm vãng lai, trực dĩ Tam-muội Pháp môn lực khởi, cố tu**

trụ định” *(Và Tịnh Ảnh Sớ ghi rằng: trụ sâu định môn, nơi nương dựa của khởi hạnh. Vô tâm qua lại, thẳng lấy sức của Pháp môn Tam-muội để khởi, nên phải trụ định).* Dụng công, mà không hiểu đạo lý này, thì công phu không đắc lực; Sáng tỏ đạo lý này rồi, thì đâu có đạo lý công phu không đắc lực! Cổ Thánh tiên Hiền dạy chúng ta, thâm nhập một môn, huân tu lâu dài, chính là trụ sâu Định môn. Bất luận là Phật pháp, thế pháp, chỉ cần tâm chuyên nhất, thì không gì không thành tựu. Học pháp thế gian, có thể trở thành đại Thánh, đại Hiền của thế gian; Học Phật pháp, có thể trở thành A-la-hán, Bồ-tát. Một chính là trụ, không thể làm nhiều, thâm nhập một môn, chính là Định môn sâu. Nơi khởi hạnh y cứ, chúng ta niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ, cần phải nương vào điều này. Nương vào đâu để vãng sanh? Nương vào đâu thành tựu? Chính là dựa vào điều này, thâm nhập một môn. Vô tâm qua lại, tâm này là Vọng tâm, khởi tâm động niệm, buông xuống điều này, thẳng lấy lực của Pháp môn Tam-muội để khởi, vậy mới cần trụ định. Chúng ta ở trong đây từ từ luyện, luyện điều gì? Luyện chuyển thức thành trí. Trí, Tam-muội khởi dụng chính là trí huệ. Trí là khởi lên một cách vô cùng tự nhiên, Bát-nhã vô tri, không gì chẳng biết. Lúc không có ai hỏi chư vị, chư vị thực sự là: trong tâm chỉ có một câu Phật hiệu, những thứ khác thì đều không có thứ gì. Ngay khi người khác có vấn đề: đề xuất đến hỏi chư vị, chư vị đều thông tất cả, đều có thể giải đáp tất cả, chư vị cũng không cần chuẩn bị. Đó là gì? Đó là trí huệ chân thật, trí huệ Bát-nhã trong Tự Tánh khởi dụng, là vốn có, không phải đến từ bên ngoài. 下明起行 **“Hạ minh khởi hạnh”** *(Dưới làm sáng tỏ về khởi hạnh)*, khởi hạnh, 悉睹現在無量諸佛，攝行寬廣 **“tất đổ hiện tại vô lượng chư Phật, nhiếp hành khoan quảng”** *(đều thấy vô lượng chư Phật ở hiện tại, nhiếp hành rộng lớn).*

Chúng ta xem giải thích tiếp theo: 淨影師之意 **“Tịnh Ảnh Sư chi ý”** *(Ý của Sư Tịnh Ảnh).* Tịnh Ảnh là Đại sư Huệ Viễn, tiểu Huệ Viễn, không phải Viễn công ở Lư sơn của chúng ta, danh xưng của các ngài hoàn toàn tương

đồng, mà vào triều Tùy. Viễn công nói rằng: 悉睹諸佛是行門，起此行門，依深禪定。不待起心動念，直從三昧法門之力起行 **"Tất đổ chư Phật thị hành môn, khởi thử hành môn, y thâm Thiền định. Bất đãi khởi tâm động niệm, trực tùng Tam-muội Pháp môn chi lực khởi hạnh"** *(Đều thấy chư Phật là hành môn, khởi hành môn ấy, nương Thiền định sâu. Không dựa vào Khởi tâm động niệm, mà khởi hạnh thẳng từ lực của Pháp môn Tam-muội).* Đó là thấy Phật, tôi cũng không có khởi ý niệm, nếu tôi muốn thấy chư Phật, chưa khởi ý niệm này, thì cảnh giới của chư Phật đã hiện ra. Đó là gì? Đó là sức của Tam-muội. Tam-muội là gì? Tam-muội là có thể cảm, chư Phật liền ứng, cảm ứng đạo giao không thể nghĩ bàn. Nếu chúng ta muốn thế này muốn thế kia, đó là cầu Phật, đó cũng là cảm, vậy ứng hay không? Hoàn toàn xem tâm thanh tịnh của chính mình. Tâm càng thanh tịnh, ứng càng hiển rõ, càng nhanh chóng; Lúc tâm không thanh tịnh, chính là vẫn rất nhiều vọng niệm, tạp niệm, dù cho cầu cũng không có cảm ứng. Vì sao vậy? Bởi cảm ấy thì các ngài không thể ứng, nhất định phải là cảm của Tam-muội, thì tự nhiên ứng, không phải chúng ta có tâm cầu, là tự nhiên ứng.

若依本經則定中見佛，正是彌陀第四十五定中供佛大願 **"Nhược y bổn Kinh tắc 'Định trung kiến Phật', chánh thị Di Đà đệ tứ thập ngũ 'Định trung cúng Phật' đại nguyện"** *(Nếu y theo Kinh này thì 'Trong định thấy Phật', chính là đại nguyện 'Trong định cúng Phật' thứ 45 của đức Di Đà).* Lại trở về Kinh này, 48 nguyện của A Di Đà Phật, trong nguyện thứ 45 đại nguyện cúng Phật. 願文 **"Nguyện văn"**, tiếp theo trích nguyên văn ở đây, 十方佛剎諸菩薩眾，聞我名已，皆悉逮得清淨、解脫、普等三昧，諸深總持，住三摩地，至於成佛。定中常供無量無邊一切諸佛，不失定意。 **"thập phương Phật sát chư Bồ-tát chúng, văn ngã danh dĩ, giai tất đãi đắc: Thanh tịnh, Giải thoát, Phổ đẳng Tam-muội, chư thâm tổng trì, trụ tam-ma-địa, chí ư thành Phật. Định trung thường cúng vô lượng vô biên nhất**

thiết chư Phật, bất thất định ý” *(Các chúng Bồ-tát trong cõi Phật ở mười phương, nghe danh con rồi, đều lập tức đạt được Tam-muội: Thanh tịnh, Giải thoát, Phổ đẳng, và các môn Tổng trì sâu, trụ tam-ma-địa, cho đến khi thành Phật. Trong định thường cúng dường vô lượng vô biên tất cả chư Phật, mà không mất định ý).* Không hề khởi ý niệm, mất đi định ý ấy rồi là đã động ý niệm, động ý niệm thì định ý mất đi, [nên] không động. Phải biết Tam-muội là do Tự Tánh vốn có, Đại sư Huệ Năng khai ngộ đã nói năm câu, câu nói thứ tư là: 何期自性，本無動搖 **“Hà kỳ Tự Tánh, bổn vô động dao”** *(Nào ngờ Tự Tánh, vốn không dao động).* Câu ấy nói với chúng ta điều gì? Nói với chúng ta Tự Tánh vốn định. Cho nên tu định là rất quan trọng, tu định là tương ưng với Chân Tâm, với Tự Tánh. Tâm là động, thì không tương ưng với Tự Tánh, không tương ưng với Tự Tánh: chính là không tương ưng với: trí huệ Bát-nhã vốn có trong Tự Tánh, không tương ưng với Tự Tánh vốn định, đương nhiên sẽ có khoảng cách với công đức của Tự Tánh.

Đoạn Kinh văn này nói được rất rõ ràng, chư Bồ-tát chúng của mười phương cõi Phật, bao gồm chúng ta ở trong, nghe danh hiệu con, ‘con’ là A Di Đà Phật tự xưng, phải thế nào? Nghe danh hiệu. Vậy phải làm sao? Chuyên tâm. Lão Hòa thượng có giảng: 世間無難事，只怕心不專 **“Thế gian vô nan sự, chỉ phạ tâm bất chuyên”** *(Thế gian không việc khó, chỉ sợ tâm chẳng chuyên),* phải chuyên nhất. Chuyên là thế nào? Không có tạp niệm, không có vọng tưởng, đó gọi là chuyên. Lúc chuyên ấy, chư vị được thanh tịnh, đã đạt được 清淨 **“Thanh Tịnh”** trên đề Kinh của Kinh này rồi. Được thanh tịnh thì giải thoát, giải thoát điều gì? Giải thoát phiền não ô nhiễm, chính là Kiến tư phiền não, đắc Phổ đẳng Tam-muội, đắc các Tổng trì sâu, trụ Tam-ma-địa, mãi cho đến thành Phật. Trụ Tam-ma-địa chính là trụ Tam-muội. Chúng ta trụ niệm Phật Tam-muội, cách trụ thế nào? Lão Hòa thượng Hải Hiền làm ra tấm gương tốt nhất. Phương pháp ấy thật hữu hiệu! Lời trên kinh nói, lời do Tổ sư nói, câu

nào cũng là lời thật, tất cả là do chính chúng ta vốn có, không phải do từ bên ngoài đến. Do bên ngoài đến thì không dễ dàng, khó! Do chính mình vốn có, chỉ cần trừ đi chướng ngại. Chướng ngại chính là ba loại phiền não lớn: Vô minh phiền não, Trần sa phiền não, Kiến tư phiền não, mà mọi người đều biết. Giảm một phần ba loại phiền não này, thì hiển lộ một phần trí huệ đức năng trong Tự Tánh, giảm mười phần thì hiển lộ mười phần, giảm 100 phần thì hiển lộ 100 phần, tự nhiên hiển lộ ra ngoài.

Cho nên tôi học Phật, thân cận người xuất gia, ngày đầu tiên tôi biết Đại sư Chương Gia: (quen biết người xuất gia, lần đầu tiên), tôi liền thỉnh giáo với ngài, làm thế nào để nâng cao cảnh giới của chính mình? Ngài nói với tôi là: 看破、放下 **"khán phá, phóng hạ"** *(nhìn thấu, buông xuống).* Buông xuống, nhìn thấu: chính là hai pháp này bổ trợ cho nhau, nhìn thấu giúp chư vị buông xuống, buông xuống giúp chư vị lại nhìn thấu, nhìn thấu tiếp giúp chư vị buông xuống tiếp, phương pháp này chính là Chỉ Quán. Lúc đó tôi mới học, giảng Chỉ Quán thì tôi không hiểu. Cho nên lão Hòa thượng dùng phương tiện khéo léo, ngài dùng danh từ ấy thì tôi có khái niệm, nhìn thấu được, buông xuống được. Tôi tiếp tục thỉnh giáo với ngài, bắt đầu làm từ đâu? Ngài nói với tôi là bố thí, nói với tôi bố thí tài, bố thí pháp, bố thí vô úy, phải thật có tâm bố thí, tùy duyên tùy phận tùy lực mà tu, bố thí tài được tài phú, bố thí pháp được thông minh trí huệ, bố thí vô úy được khỏe mạnh sống lâu. Tôi không có cả ba điều ấy, trong mạng không có tài phú, cũng không có thọ mạng: (những người lớn tuổi trong quá khứ đều biết điều này, người già vừa nhìn liền sáng tỏ), có một chút trí huệ, có lẽ bởi quá khứ ưa thích bố thí pháp giúp người, không dùng bố thí tài, cũng không có bố thí vô úy.

Cả đời người, người xưa có một câu nói, là ngạn ngữ: 一生皆是命，半點不由人 **"Nhất sanh giai thị mệnh, bán điểm bất do nhân"** *(Cả đời đều là mệnh, nửa điểm chẳng do người).* Câu nói này là thật, không giả một chút nào,

nhưng Phật pháp có thể cải tạo vận mạng. Tiên sinh Viên Liễu Phàm vào triều Minh, gặp được Thiền sư Vân Cốc, dạy ông phương pháp sửa đổi, đoạn ác tu thiện, tích lũy công đức, tự nhiên liền thay đổi. Vậy chúng ta phải hiểu được, thế nào là ác, thế nào là thiện, trước cần có năng lực nhận biết, có năng lực biện biệt. Thế nào là thiện nhỏ, thế nào là thiện lớn? Lợi ích tất cả chúng sanh, giúp tất cả chúng sanh: phá mê khai ngộ, lìa khổ được vui, thiện ấy là thiện lớn. Xem chư vị làm việc thiện ấy, diện ảnh hưởng lớn bao nhiêu, thời gian ảnh hưởng dài bao nhiêu, nhân quả là nhận định từ chỗ này. Nếu hạnh thiện, việc thiện ấy, diện ảnh hưởng rất lớn, thời gian ảnh hưởng rất dài, đó là đại thiện. Cho nên đĩa phim về lão Hòa thượng Hải Hiền, quyển sách nhỏ ấy rất đơn giản, rất dễ hiểu, mọi người đều xem hiểu được, thấy được thọ dụng thực sự, phổ biến tuyên dương giới thiệu những thứ ấy, càng nhiều người học được, diện càng lớn, thời gian vĩnh viễn truyền xuống, đó chính là đại thiện, đại thiện không thể nghĩ bàn. Đối với chúng ta mà nói, giúp chúng ta tiêu nghiệp chướng tăng phước huệ, là chắc chắn. Thời kỳ Mạt pháp, đây là Pháp môn thù thắng không gì bằng, Pháp môn nhất định được độ, không mảy may nghi ngờ, tấm gương đã làm quá tốt rồi. Chúng ta trụ tâm trong đây, nhất định không dao động, đó chính là định sâu.

Định sâu ấy, Tam-muội ấy, là do đại trí đại nguyện của đức Di Đà mà thành, sâu không có đáy, rộng không biên, biên là giới hạn, không có biên giới, sâu không đáy, dùng điều ấy để hình dung, đó gọi là Thiền định sâu. Thiền định như vậy vô cùng tự nhiên cảm được: Pháp thân Như Lai ở trong Thường Tịch Quang, cho nên chư vị tự nhiên có thể nhìn thấy: tất cả cõi nước chư Phật ở mười phương, đó chính là định khởi dụng. Trên đĩa của Hiền công có, ngài có một ngày thắp cả 12 cây hương, đều cắm đầy lư hương, có người thấy đến hỏi ngài, sao thầy thắp nhiều như vậy? Ngài không muốn nói, sau cùng vẫn là đã nói ra, ngài nói chư vị không biết, hôm nay tôi nhìn thấy trong phòng ngoài phòng: đều là A Di Đà Phật, lại nhìn thấy trên giường dưới giường đều là

chúng sanh: đang nghe tôi niệm Phật. Đó là cảm ứng, đó không phải nằm mộng, vô lượng vô biên A Di Đà Phật. Tất cả chúng sanh vốn là Phật, tất cả chúng sanh tương lai thành Phật: đều là A Di Đà Phật. Chúng ta liền giác ngộ từ chỗ này rồi, chúng ta dùng tâm nào, chúng ta dùng thái độ nào để nhìn tất cả chúng sanh? Họ là A Di Đà Phật, thì tự nhiên sanh khởi lên tâm cung kính. Tâm cung kính, tâm hiếu thuận, đó là Tánh đức, đức đầu tiên trong Tự Tánh, đó là Chân Tâm, dùng tâm ấy để cảm ứng đạo giao với Phật Bồ-tát. Không thể dùng A-lại-da, A-lại-da là nghĩ ngợi lung tung, vọng tưởng tạp niệm, vậy thì không được, cảm ứng ấy là yêu ma quỷ quái.

Tả Khâu Minh nói rằng: 人棄常則妖興 **"Nhân khí Thường tắc yêu hưng"** *(Người bỏ đạo Thường thì yêu ma hưng thịnh)*, Thường là gì? Là Ngũ thường. Ngũ thường chính là Ngũ giới, nội dung tương đồng với Ngũ giới. Bất Nhân, Nhân là yêu thương người, tâm chân thành yêu thương người là Phật Bồ-tát, không yêu thương người, hại người, đó chính là không bình thường. Xã hội này hiện nay, thực sự, không còn năm chữ ấy nữa, bất Nhân, bất Nghĩa, vô Lễ, vô Trí, vô Tín, Nhân Nghĩa Lễ Trí Tín đều không còn nữa. Tả Khâu Minh nói rằng: xã hội đến loại hình thái ấy thì sanh yêu ma, người đó đều biến thành yêu ma quỷ quái. Phải cứu lại văn hóa truyền thống nước ta, bắt đầu làm từ đâu? Bắt đầu làm từ năm chữ ấy, bắt đầu từ đó. Năm chữ ấy là Tánh đức, trong Tự Tánh vốn có, không phải do từ ngoài đến, chúng ta bị cảnh giới bên ngoài mê hoặc rồi, đã làm mất đi năm Đức mà chính mình vốn có. Năm Đức ấy là nền tảng, cơ sở: làm người, làm Bồ-tát, nếu chúng ta muốn thành Thánh thành Hiền, thành Bồ-tát thành Phật, nếu muốn đến thế giới Cực Lạc, mà không có năm điều này thì sao được? Nhân, là không sát sanh; Nghĩa, không trộm cắp; Lễ, không tà dâm; Trí, không uống rượu; Tín, không nói dối, hoàn toàn tương ưng với Ngũ giới của Phật. Ngũ giới ấy là giới căn bản, bất luận tại gia xuất gia thảy đều phải học, phải giữ vững. Tuy rất đơn giản, nhưng cảnh giới bên trong thì rộng vô lượng vô biên. Viên mãn Ngũ giới ấy thì thành Phật, trong Ngũ giới

bao gồm Thập thiện, viên mãn Thập thiện thì thành Phật. Không thể không làm rõ ràng Ngũ giới, Thập thiện, là đơn giản nhất, cũng là rốt ráo nhất. Trì giới, niệm niệm không quên Ngũ giới, Thập thiện, thì đã cắm vững nền móng thành Phật làm Tổ rồi. 84 ngàn Pháp môn chính là Thập thiện khai triển. 84 ngàn Pháp môn của Đại thừa Bồ-tát, cô đặc chính là Thập thiện nghiệp đạo; Tiểu thừa triển khai 3000 oai nghi, quy nạp cũng là mười điều. Chúng ta thấy hình Phật, có những hình Phật được vẽ, ở trên vòng hào quang của Phật có ba chữ, có viết bằng Phạn văn, cũng có viết bằng Tạng văn, cũng có viết bằng Trung văn, phát âm đều như nhau: 唵、阿、吽 **"Án, A, Hồng"**. Án là thân nghiệp, A là khẩu nghiệp, Hồng là ý nghiệp, ba nghiệp thanh tịnh viên mãn thì thành Phật. Dụng ý của Phật dạy người rất sâu, chúng ta cần lãnh hội được. Nhập môn từ đâu? Nhập môn từ đây.

Đây là một đoạn: nói về nghiệp dụng ở trong sách Chân Giải. Chúng ta xem Chú Giải của Niệm lão: 由願文可見，會中諸菩薩皆蒙彌陀智願之力，因得聞彌陀名號，皆得普等三昧等甚深禪定，故蒙願力加持，定中供無量諸佛。既往供佛，必定見佛，故云悉睹無量諸佛。 **"Do nguyện văn khả kiến, hội trung chư Bồ-tát giai mông Di Đà trí nguyện chi lực, nhân đắc văn Di Đà danh hiệu, giai đắc Phổ đẳng Tam-muội đẳng thậm thâm Thiền định, cố mông nguyện lực gia trì, định trung cúng vô lượng chư Phật. Ký vãng cúng Phật, tất định kiến Phật, cố vân tất đổ vô lượng chư Phật"** *(Từ nguyện văn có thể thấy, chư Bồ-tát trong hội đều được nhờ sức trí nguyện của đức Di Đà, bởi được nghe danh hiệu đức Di Đà, đều đắc Thiền định rất sâu như Phổ đẳng Tam-muội vân vân, nên nhờ nguyện lực gia trì, mà trong định cúng vô lượng chư Phật. Đã đi cúng Phật, thì chắc chắn thấy Phật, nên nói là đều thấy vô lượng chư Phật).* Đây là nói công đức của niệm Phật không thể nghĩ bàn, chư vị nhất định được A Di Đà Phật gia trì, chư vị bất tri bất giác đắc được Phổ đẳng Tam-muội. Phổ là rộng khắp, đẳng là bình đẳng,

Pháp thân Bồ-tát chứng được, đó không phải là Thiền định phổ thông, mà là Thiền định rất sâu. Tác dụng đó chính là: 定中供佛願 **"Định trung cúng Phật nguyện"** *(Nguyện trong định cúng Phật)*: ở trong 48 nguyện, trong định cúng vô lượng chư Phật, không thiếu sót một đức Phật nào. Đã nói cúng Phật, cúng Phật là tu phước, nhất định thấy Phật, thấy Phật nghe pháp là tu huệ, phước huệ song tu. Có thể đều thấy vô lượng chư Phật, không sót một đức Phật nào, vậy thì không dễ dàng, nếu dựa vào Pháp môn tự lực của chúng ta để tu, tu đến minh Tâm kiến Tánh, phá Vô minh, chứng Pháp thân, chư vị mới có năng lực ấy. Phiền não tập khí của chúng ta rất nặng, không có năng lực ấy, nhưng gặp được A Di Đà Phật, thật là như được của báu quý nhất, không còn điều gì thù thắng hơn nữa rồi. Thực sự không nghi ngờ, nhất tâm hướng về, một hướng chuyên niệm, thì lợi ích công đức đã nói trên kinh: tất cả đều đạt được. Tôi thường khuyên người, xử việc đối người tiếp vật phải dùng Chân Tâm, dùng tâm chân thành, dùng tâm thanh tịnh, dùng tâm cung kính đối người tiếp vật, nhất định có lợi ích, công đức chúng ta tu tích sẽ không rò rỉ mất, đó là pháp Vô lậu. Hư giả không thành thật, tâm địa ô nhiễm không thanh tịnh, không có tâm cung kính, thì công đức mà chư vị tu đều bị rò rỉ hết. Rò rỉ như thế nào? Là rò rỉ mất từ đó, mà chính chư vị không biết, không hay không biết đều rò rỉ mất hết, đáng tiếc biết bao.

又《般舟經》云：是菩薩不持天眼徹視，不持天耳徹聽，不持神足到其佛剎 **"Hựu Bát Nhã Kinh vân: Thị Bồ-tát bất trì Thiên nhãn triệt thị, bất trì Thiên nhĩ triệt thính, bất trì Thần túc đáo kỳ Phật sát"** *(Và Kinh Bát Nhã nói rằng: Bồ-tát ấy không giữ Thiên nhãn mà nhìn thông suốt, không giữ Thiên nhĩ mà nghe thấu suốt, không giữ Thần túc mà đến cõi Phật khác)*, chư vị xem không nương vào những thứ ấy, không giữ là không nương vào, không cần dùng Thiên nhãn, không cần dùng Thiên nhĩ, không cần dùng Thần túc, mà các ngài tự nhiên liền hiện ra. 不於此間終生彼間 **"Bất ư thử gian**

chung sanh bỉ gian” *(Không ra đi ở cõi này mà sanh cõi kia)*, không ra đi ở cõi này, chết đi ở thế gian này, vãng sanh đến thế giới Cực Lạc, không phải như vậy, 便於此坐見之 **“tiện ư thử tòa kiến chi”** *(liền ở tòa ấy mà thấy được)*, ngài liền hiện ra, mười phương cõi nước hiện ra, mười phương chư Phật hiện ra, chúng ta đều có thể cúng dường. Tiếp theo: 佛言 **“Phật ngôn”** *(đức Phật nói rằng)*, đức Phật đây là do đức Phật Thích Ca Mâu Ni nói: 菩薩於此間國土，念阿彌陀佛，專念故得見之 **“Bồ-tát ư thử gian quốc độ, niệm A Di Đà Phật, chuyên niệm cố đắc kiến chi”.** *(Bồ-tát ở trong cõi nước này, niệm A Di Đà Phật, chuyên niệm nên được thấy)*. Lời ấy của Thế Tôn, chư vị có thể thấy hay không, mấu chốt ở chuyên niệm. Cho nên tôi nói, tôi rất thận trọng nói rằng: Pháp sư Hải Hiền gặp được A Di Đà Phật: và thế giới Cực Lạc: sẽ không ít hơn mười lần, là cách nói thận trọng nhất. Ngài thực sự thường xuyên thấy Phật, đó chính là Phật lực gia trì ngài, Phật muốn ngài biểu pháp, làm tấm gương tốt cho Đệ tử Phật môn xem, cho người niệm Phật xem. Ngài tự tại như vậy, chư vị xem lúc ngài vãng sanh: (đó là hai ngày trước), nói với những người Hộ pháp bên cạnh, thường xuyên ở cùng ngài, nói với họ: tôi gần đây sắp vãng sanh rồi. Những người ấy quá khứ nghe ngài từng nói, A Di Đà Phật giữ ngài làm biểu pháp, vẫn cần giữ hai năm. Tại sao hiện nay thầy đã phải đi? Ngài nói: chư vị không biết, mấy hôm nay A Di Đà Phật lại đến nói với tôi, cần tôi mấy ngày đó thì nên đi. Người khác hỏi ngài: lúc nào ra đi? Mọi người chúng tôi niệm Phật trợ niệm vãng sanh cho thầy. Ngài nói: trợ niệm đó là không tin tưởng, không đủ tín tâm, tôi không cần trợ niệm, tôi tự mình vãng sanh. Nói được vô cùng nắm chắc. Phật đến tiếp dẫn, thời gian ước định: không sai lệch một phút một giây, đến lúc ấy chư vị nhìn thấy Phật, chư vị nhìn thấy hoa sen, chư vị nhìn thấy thế giới Cực Lạc. Chúng ta phải tin lời của Phật: 專念故得見 **“Chuyên niệm cố đắc kiến”** *(Chuyên niệm nên được thấy)*, chúng ta giản lược thành bốn chữ, càng đơn giản càng tốt, chuyên niệm được

thấy. Tiếp theo: 即問：持何法得生此國？阿彌陀佛報言：欲來生者當念我名。 **“Tức vấn: trì hà pháp đắc sanh thử quốc? A Di Đà Phật báo ngôn: dục lai sanh giả đương niệm Ngã danh”.** *(Liền hỏi: giữ pháp nào mà được vãng sanh cõi ấy? A Di Đà Phật đáp lời: người mong vãng sanh nên niệm danh của Ta).* Tín nguyện trì danh.

是以念佛三昧，稱為寶王三昧 **“Thị dĩ niệm Phật Tam-muội, xưng vi Bảo Vương Tam-muội”** *(Cho nên niệm Phật Tam-muội, xưng là Bảo Vương Tam-muội)*, đó là tán thán, niệm Phật Tam-muội, là vua trong Tam-muội, xưng là Bảo Vương Tam-muội. 故甚深禪定 **“Cố thậm thâm Thiền định”** *(Cho nên Thiền định rất sâu)*, ở trong Kinh Đại Tập, đức Phật nói rằng: 悉睹諸佛，都消歸念佛三昧也 **“Tất đổ chư Phật, đô tiêu quy niệm Phật Tam-muội dã”.** *(Đều thấy chư Phật, cũng cần quay về niệm Phật Tam-muội).* Vô lượng vô biên chư Bồ-tát, Tam-muội mà các ngài tu đến sau cùng: đều quay về niệm Phật Tam-muội. Vì sao vậy? Bởi đều là dùng điều kiện ấy, Tam-muội chính là điều kiện được sanh. Tam-muội là Chánh thọ, là hưởng thụ bình thường; Tam-muội là Chánh định, không có bất kỳ xen tạp nào, không có Vọng niệm, không có tạp niệm, chính là năm chữ nói trên đề Kinh: 清淨平等覺 **“Thanh Tịnh Bình Đẳng Giác”.** Năm chữ ấy chính là niệm Phật Tam-muội. 故知持名功德不可思議，一乘願海不可思議。 **“Cố tri trì danh công đức bất khả tư nghì, Nhất thừa nguyện hải bất khả tư nghì”** *(Nên biết công đức của trì danh không thể nghĩ bàn, biển nguyện Nhất thừa không thể nghĩ bàn).* Câu phía trước ấy là chính chúng ta, chúng ta thực sự có thể buông xuống vạn duyên, giống như lão Hòa thượng Hải Hiền, đời này chỉ một câu Phật hiệu, chúng ta thêm một bộ Kinh, những điều khác đều buông xuống. Chính là bộ bản hội tập này, chính là bộ Tập Chú này, một câu Phật hiệu, những thứ khác đều buông xuống, không cần đặt ở trong tâm nữa, đặt ở trong tâm thì sai rồi. Những bản kinh ấy, kinh sách nhiều như vậy phải làm sao? Để

tùy thuận! Tự nhiên có người thu thập, tự nhiên có người bảo quản, không hỏi nữa, tuyệt đối không hỏi xử lý thế nào, đó là thật buông xuống. Tôi vẫn cần an bài thế nào, vậy thì dùng tâm sai rồi, làm sao lại có tạp niệm khởi lên, lại có Vọng tưởng khởi lên? Chắc chắn phải gột rửa tâm vô cùng trong sạch, thì Thanh tịnh Bình đẳng Giác hiện ra. Biển nguyện Nhất thừa là tán thán đức Phật không thể nghĩ bàn, nguyện lực của Phật không thể nghĩ bàn, công đức của Phật không thể nghĩ bàn, cảm ứng thấy cõi Phật, thấy tất cả đức Phật, không sót một chút nào.

Khoa tiếp theo đây: 遍遊佛土 **"Biến du Phật độ"** *(Dạo khắp cõi Phật)*, đắc đại tự tại.

【於一念頃。遍遊一切佛土。】**"Ư nhất niệm khoảnh, biến du nhất thiết Phật độ"** *(Trong khoảng một niệm, dạo khắp tất cả cõi Phật).*

Đắc được thế nào? Chúng ta sẽ liên tưởng đến A Di Đà Phật: niệm niệm đều hiện vô lượng vô biên thân, Ngài hiện thân để làm gì? Tiếp dẫn chúng sanh niệm Phật vãng sanh thế giới Cực Lạc: ở khắp Pháp giới hư không giới, Ngài phát nguyện thì ngài sẽ tiếp dẫn. Ngài tiếp dẫn là do Phân thân đi, do Hóa thân đi, số lượng Phân thân, Hóa thân không có giới hạn, không thể tưởng tượng, quá nhiều quá nhiều. Mỗi cõi nước Phật trong mười phương Pháp giới, vị Phật ở đó cũng khuyên dạy đại chúng: niệm Phật vãng sanh thế giới Cực Lạc, một đời thành tựu, nhiều người tin Pháp môn này, nhiều người vãng sanh, Phật đều sẽ đến tiếp dẫn. Báo thân của Phật ở Giảng đường lớn của thế giới Cực Lạc: giảng kinh thuyết pháp không gián đoạn. Chúng ta vãng sanh sang bên đó, Báo thân của chúng ta: giống như Báo thân của A Di Đà Phật, trên 48 nguyện ấy có. Chúng ta nghe kinh ở Giảng đường ấy cũng không động, đức Phật phân thân đi tiếp dẫn, chúng ta cũng phân thân. Đạt được sự gia trì từ oai thần bổn nguyện của A Di Đà Phật, thì trí huệ, đạo lực, thần thông của chúng ta, gần như là bình đẳng với A Di Đà Phật, điều Phật có thể làm thì chúng ta cũng có thể làm. Thật

khó được, đến đâu để tìm thế giới như vậy? Năm ấy thầy Lý khuyên tôi, không nói chi tiết, nếu nói được chi tiết giống như tôi nói vậy, thì tôi sớm đã tin rồi, sớm đã buông xuống rồi. Tôi giảng được rõ ràng, giảng được chi tiết hơn thầy, cho nên tín tâm đầy đủ.

Chúng ta đi để làm gì? Chúng ta đi cúng Phật, phía trước đã giảng, cúng Phật tu phước; chúng ta đi nghe pháp, tất cả chư Phật đều đang giảng kinh, chúng ta phân thân đi, phân thân thật hữu hiệu, không phải không hữu hiệu. Cho nên, một lần chúng ta được nghe pháp, được tu tích công đức, ở thế gian này của chúng ta: vô lượng kiếp cũng không tu được, các ngài một lần là hoàn thành. Huống hồ ngày nào cũng đi, thời thời khắc khắc đi không gián đoạn! Ở thế giới ấy thành đạo Vô thượng, duyên phận tốt như vậy có thể không thành tựu sao? Là ai cũng thành tựu, người người thành tựu. Hôm nay chúng ta quay đầu lại, người bên cạnh chúng ta, có người nhà quyến thuộc, quan tâm chúng ta, yêu thương che chở chúng ta, cũng có oan gia trái chủ, đố kị chúng ta, chướng ngại chúng ta, thậm chí còn hãm hại chúng ta, chúng ta dùng tâm thái nào đối đãi họ? Thanh tịnh Bình đẳng Giác. Chỉ cần họ có những liên hệ ấy với chúng ta, đó gọi là có duyên với chúng ta, duyên có thiện duyên có ác duyên, có duyên ô nhiễm duyên thanh tịnh, nói chung là có duyên. Những chúng sanh ấy có duyên với ta, thì chúng ta ngày ngày niệm Phật đều hồi hướng cho họ, hy vọng ngay trong đời này: họ tiêu tai miễn nạn, phước huệ tăng trưởng, tương lai nhất định có một ngày: gặp được Pháp môn Tịnh tông, nghiêm túc tu học, cùng sanh nước Cực Lạc. Chúng ta ở thế giới Cực Lạc đợi họ, hoan nghênh họ. Oán thân bình đẳng, không bình đẳng thì ô nhiễm rồi, phải bình đẳng. Hơn nữa đều không đặt ở trên tâm, trên tâm chỉ có A Di Đà Phật, nhất định không thể có chút xen tạp ở trong.

Có thể đặt đức Phật Thích Ca Mâu Ni [vào tâm] hay không? Không thể. Có người nói, đức Phật Thích Ca Mâu Ni là Bổn Sư. Bổn Sư dạy ta làm thế

nào, thì ta nghe lời, Bổn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật sẽ vui mừng; Ta không nghe lời, muốn đặt ngài ở trong [tâm] ta, ở cùng với A Di Đà Phật, chư vị xem, liền biến thành nhiễu loạn, hai tâm thì không phải nhất tâm, cho nên chúng ta niệm A Di Đà Phật, nhất tâm nhất hướng chuyên niệm: chính là tôn kính nhất với đức Phật Thích Ca Mâu Ni, Ngài dạy tôi làm như vậy, tôi không làm trái. Đều làm rõ ràng, làm sáng tỏ những đạo lý ấy, thì tiêu trừ sạch chướng ngại của chính mình, sẽ làm được như lý như pháp. Cách làm như vậy, nguyện vọng lớn nhất của đức Thế Tôn, là hy vọng chúng ta mau chóng thành Phật. Chư vị mất đi Pháp môn mau chóng thành Phật này, chư vị không cần, chư vị muốn đi làm việc khác, chư vị nói xem trong lòng Phật buồn biết bao, đau lòng biết bao. Chúng ta phải làm cho đức Phật Thích Ca Mâu Ni vui mừng, chính là thâm nhập một môn, tín nguyện trì danh, một hướng chuyên niệm, nhất định vãng sanh. Phật vui mừng, hoan hỉ, chúng ta không thể không biết điều này. Đó là chúng ta hiếu thuận với đức Phật Thích Ca Mâu Ni, khiến cho đức Phật Thích Ca Mâu Ni sanh tâm hoan hỉ, đừng vì chúng ta mà lo lắng, đừng vì chúng ta mà nhọc lòng. Bộ Kinh này thực sự được độ, những kinh khác đức Phật còn phải nhọc lòng, làm sao chuyển họ sang bên này, tu tất cả Tam-muội: làm sao chuyển thành niệm Phật Tam-muội. Người đã tu niệm Phật Tam-muội, Phật vui mừng, đức Phật không cần quản họ nữa, họ chắc chắn thành tựu. Lý sự đều cần hiểu, làm rõ ràng, làm sáng tỏ.

『於一念頃，遍遊一切佛土』**“Ư nhất niệm khoảnh, biến du nhất thiết Phật độ”** *(Trong khoảng một niệm, dạo khắp tất cả cõi Phật).* 一念，指極短促之時刻，但其時限，諸說不一 **“Nhất niệm, chỉ cực đoản xúc chi thời khắc, đãn kỳ thời hạn, chư thuyết bất nhất”** *(Một niệm, chỉ thời khắc rất ngắn ngủi, nhưng thời hạn ấy, các thuyết khác nhau).* Một niệm này rốt cuộc là dài bao nhiêu? Chúng ta hiện nay xem thấy trên kinh Phật: Bồ-tát Di Lặc đã nói, lại cùng với nhà Cơ học lượng tử: kết hợp cùng báo cáo Khoa học

của họ để xem, khái niệm thì rất rõ ràng, cũng có sức thuyết phục. Đó chính là: 一彈指三十二億百千念，念念成形，形皆有識 **"Nhất đàn chỉ tam thập nhị ức bá thiên niệm, niệm niệm thành hình, hình giai hữu thức"** *(Một gảy ngón tay có 32 ức trăm ngàn niệm, niệm niệm thành hình, hình đều có thức)*, Bồ-tát Di Lặc nói được hay. Chúng ta đổi thành một giây, nếu một giây gảy ngón tay bảy lần, 7 lần của 320 ngàn tỷ, trong một giây, một niệm đó chính là một niệm giảng ở đây, một giây có bao nhiêu lần một niệm? Có 2 triệu 100 ngàn tỷ lần một niệm, thật là thời gian cực ngắn. Tiếp theo dẫn trên Kinh Nhân Vương: 九十剎那為一念 **"Cửu thập sát-na vi nhất niệm"** *(90 sát-na là một niệm)*, một niệm chính là 90 sát-na, 一念中一剎那經九百生滅 **"nhất niệm trung nhất sát-na kinh cửu bá sanh diệt"** *(một sát-na trong một niệm trải qua 900 lần sanh diệt)*, đó là một sát-na. 《往生論註上》以百一生滅名一剎那，六十剎那名為一念。兩者均以一念中具多剎那也。但《智度論》以一彈指頃有六十念。《華嚴探玄記十八》謂：剎那者此云念頃，一彈指頃有六十剎那。兩者均謂一念即一剎那 **"Vãng Sanh Luận Chú Thượng dĩ bá nhất sanh diệt danh nhất sát-na, lục thập sát-na danh vi nhất niệm. Lưỡng giả quân dĩ nhất niệm trung cụ túc đa sát-na dã. Đãn Trí Độ Luận dĩ nhất đàn chỉ khoảnh hữu lục thập niệm. Hoa Nghiêm Thám Huyền Ký Thập Bát vị: sát-na giả thử vân niệm khoảnh, nhất đàn chỉ khoảnh hữu lục thập sát-na. Lưỡng giả quân vị nhất niệm tức nhất sát-na"** *(Quyển thượng của Vãng Sanh Luận Chú lấy 1% sanh diệt gọi là một sát-na, 60 sát-na gọi là một niệm. Cả hai đều lấy đủ nhiều sát-na trong một niệm. Nhưng Trí Độ Luận lấy một gảy ngón tay có 60 niệm. Quyển 18 bộ Hoa Nghiêm Thám Huyền Ký cho rằng: sát-na là nơi này gọi là niệm khoảnh, một gảy ngón tay có 60 sát-na. Cả hai đều gọi là một niệm tức là một sát-na)*. Niệm lão đã dùng phương tiện ở đây, 茲為簡單易記，故從後者 **"tư vi giản đơn dị kí, cố tùng hậu giả"** *(đây là đơn giản dễ dàng mà viết, nên theo cách ở sau)*. Một gảy

ngón tay có 60 sát-na, một sát-na chính là một niệm. Hiện nay chúng ta dùng càng tinh vi, còn có chứng minh của Khoa học. Cách nói ấy hay! Đó chính là một giây: 2 triệu 100 ngàn tỷ lần sanh diệt, một sanh diệt đó chính là một niệm. Trong một giây có bao nhiêu lần một niệm? Có 2 triệu 100 ngàn tỷ lần một niệm, chúng ta không cách nào phát hiện được, ngay ở trước mặt. Thân thể của chúng ta, ý niệm của chúng ta, khởi tâm động niệm, cho đến với tất cả vạn vật, đều là ảo tướng được sanh ra: dưới tần số ấy. Chúng ta phải thường xuyên nghĩ đến vấn đề này, thường quán sát như vậy, tại vì sao? Bởi giúp chúng ta buông xuống. Chúng ta không buông xuống là nguyên nhân nào? Do đều xem đó là thật, đâu biết đó là giả. Biết là giả, thì tất cả hết thảy ý niệm của chúng ta đều tan vỡ, đó là thật sự.

Hôm nay thời gian hết rồi, chúng ta học tập đến đây thôi. 遍遊佛土 **"Biến du Phật độ"** *(Dạo khắp cõi Phật)*, buổi tiếp theo chúng ta đến học hoàn hảo, đó là thực sự được đại tự tại. Cho nên hiện nay chúng ta: không có thời gian đi đâu du lịch, hiện nay cần chăm chỉ niệm Phật, đi đến thế giới Cực Lạc, dạo khắp tất cả cõi nước chư Phật, đến lúc ấy hãy dạo, hiện nay phải đóng cửa để chăm chỉ dụng công. Tốt rồi, cảm ơn mọi người.

(*Hết tập 107*)

Nguyện đem công đức này

Hướng về khắp tất cả

Đệ tử cùng chúng sanh

Đều sanh nước Cực Lạc

Sớm viên thành Phật quả

Rộng độ khắp chúng sanh.

Nam Mô A Di Đà Phật.